Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Наступ ворога
і противників завжди іде,
в першу чергу,
на ідеологічно-політичні
позиції руху
та на активних у ньому
людей.
Степан БАНДЕРА

№ 39 (350)
29 вересня 2011 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЗАДЛЯ ПРОЦВІТАННЯ І ДОБРОБУТУ УКРАЇНИ

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Шановний пане Президенте!

У вересні 2010 року Український конґресовий комітет Америки (УККА) – організація, яка представляє понад мільйон американців українського походження, звернувся з листом до Вас, вказуючи наше стурбування ситуацією в Україні. До сьогодні дуже мало з тих питань були розглянуті Урядом України, а противно, ситуація щодо прав людини та національних прав в Україні тільки погіршилася, про що свідчить не тільки арешт і слідство колишнього прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко і колишнього міністра внутрішніх справ України Юрія Луценко, а також інші політичні переслідування в країні.

Як писав Левко Лук'яненко, «ідея національної свободи настільки потужна й велика, благородна й висока, що за неї гинули в усі віки». Десятиліттями антиукраїнська радянська пропаґанда спотворювала історію України, стараючись витерти зі сторінок нашої історії саме цю велику ідею, а з нею – наших українських героїв. Сьогодні дії Уряду продовжують таку саму антиукраїнську політику: далі ведуться намагання переписування історії України, спрямовані на знищення української національної ідентичності, заперечування голодомору як акту геноциду проти українського народу, закривання Музею Української Народної Республіки та офіційне скасування звання Героя України Степану Бандері та Романові Шухевичу тощо.

Ми не втрачаємо надії, що Ви зрозумієте помилковість Ваших сьогоднішніх позицій, приймете тягар чесної служби нашому народу в Україні й поза нею та конкретними діями проявите зміну у Вашому політичному курсі в бік конструктивних дій відносно міжнародних стандартів щодо людських і національних прав та у гуманітарних, правових, та економічних площинах. Україно-фобні міністри, котрі не шанують українських вартостей, ніяк не мають права залишатися в Уряді й продовжувати дії проти українського народу та української держави. Росія – сусід України, з яким у нас довга історія поневолення і переслідування. Знаємо, що з сусідами треба жити в згоді, але одночасно не забувати своєї історії, яку такі як Дмитро Табачник стараються по-радянському витерти.

Сьогодні ми підтверджуємо нашу позицію і підкреслюємо, що ми продовжуємо твердо стояти на наших принципах. Як говорилось у нашому попередньому листі, ми готові зустрітися з Вами та іншими посадовими особами Уряду для конструктивного діялогу, але лише тоді, коли побачимо в усіх галузях українського Уряду дотримання демократичних принципів та Вашу щиру турботу про українську націю та її численні

(Чит. стор. 2)

ЮВІЛЕЇ

ПЕРШИМ Є СЛОВО

Обласна організація Національної спілки письменників України відзначила своє 40-ліття

Далекого 1971-го на Прикарпатті відзначали 100-літній ювілей Василя Стефаника і до цієї події приурочили створення письменницької організації, першим керівником якої обрали Миколу Карпенка. 10 травня в колишньому приміщенні театру (тепер – обласна філармонія) відбулися історичні установчі збори з участю Олеся Гончара, Дмитра Павличка, Павла Загребельного, Івана Драча та багатьох гостей з України й інших республік.

Сьогодні Івано-Франківська спілка налічує 53 літераторів. Має власну домівку – будинок по вулиці Тараса Шевченка, 95, де тривалий час жив син Івана Франка Тарас. 40 років тому серед перших письменників, що отримали членські квитки на світанку створення спілки, були наші сучасники – Галина Турелик, Степан Пушик, світлої пам'яті Павло Добрянський...

Її голова Євген Баран на святковій академії з нагоди ювілейної дати розповів про те, чим живуть, що рухало і рухає творчі устремління прикарпатського письменства, згадав вдячним словом своїх попередників – Миколу Карпенка, Павла Добрянського, Ярослава Дорошенка (ці троє письменників уже відійшли за межу вічності) та Василя Добрянського. Він як досвідчений і знаний в Україні літературний критик проаналізував перебіг літпроцесу за чотири десятиліття на Прикарпатті. Гордістю краю є троє лауреатів Шевченківської премії – Степан Пушик, Тарас Мельничук та Михайло Андрусяк.

Голова обласної ради Олександр Сич, вітаючи організацію НСПУ з ювілеєм, сказав, що саме в письменниках бачить справжню еліту – не ту, що такою себе вважає, бо, хоч насправді напівграмотна, зате має мільйони на банківських рахунках, – а еліту духовну, пасіонарну, яка йде в авангарді творення української нації і держави, утвердження засад народовладдя, стоїть на сторожі нашої національної сутності. О. Сич запропонував профінансувати видання антології «Міста і села Прикарпаття у творчості письменників краю».

(Чит.2 стор.)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Відповідальний секретар – заступник голови ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Микола НЕСТЕРЧУК

відзначає сімдесятирічний ювілей

Шановний Миколо Трохимовичу!

Просвітянська громада Прикарпаття сердечно вітає Вас із поважним ювілеєм!

Знаємо Вас як невтомного трудівника на просвітянській ниві, провідника української національної ідеї, організатора важливих просвітянських заходів. Відзначаємо Ваш публіцистичний доробок, що відкриває ще одну грань Вашої особистості.

Цінуємо нашу співпрацю, яка завжди була і є плідною, а також рівень взаємної довіри.

Зичимо Вам нових ужинків у спільній державотворчій праці, а ще – козацького здоров'я, сили і наснаги на многії і благії літа!

Від імені всієї «Просвіти» Прикарпаття
Зі щирою повагою *Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ*

НОВИНИ УКРАЇНИ І КРАЮ

Новий Апостольський нунцій

Папа римський Бенедикт XVI призначив нового Апостольського нунція для України. Ним став титулярний архієпископ Бомарцо Томас Едвард Ґалліксон.

Новий Апостольський нунцій народився 14 серпня 1950 року в Су-Фоллз у США. 1976 року прийняв священичі свячення і 1981 року розпочав готуватись до дипломатичної служби, навчаючись у Папській церковній академії.

Нагадаємо, що дипломатичні стосунки між Україною та Святим Престолом були встановлені 8 лютого 1992 року. Першим нунцієм від 1992 до 1999 року був архієпископ Антоніо Франко. Від 1999 до 2004 року дипломатичну місію нунція в Україні виконував архієпископ Микола Етерович. Третім нунцієм від 2004 до 2011 року був архієпископ Іван Юркович, якого 19 лютого 2011 року папа Бенедикт XVI призначив Апостольським нунцієм в Російській Федерації. Архієпископ Томас Едвард Ґалліксон – це четвертий Апостольський нунцій за 19 років встановлення дипломатичних стосунків між Апостольською Столицею і Україною.

Україна і НАТО

У Івано-Франківську відбувся круглий стіл на тему «Перспективи України в контексті нової стратегічної концепції НАТО». З основною доповіддю виступив науковець Львівського національного університету Володимир Навроцький, який розповів про зміст та еволюцію Північноатлантичного альянсу, про становлення та особливості сучасної Стратегічної концепції НАТО та про місце в ній України.

Під час круглого столу виступили також керівник Всеукраїнської громадської організації «Україна в НАТО», депутат Івано-Франківської обласної ради Юрій Романюк, заступники директора Наукового інформаційно-аналітичного центру НАТО, а також студенти івано-франківських вишів.

Обіцяв пан...

Представники громадських організацій, які вимагають відновлення пільг, вийшли з переговорного процесу з Урядом. Вони допускають, що знову вдадуться до акцій протесту. Як розповів керівник громадської організації «Ніхто, крім нас» Борис Новожилов, представники громадських організацій, які минулого тижня здійснили спробу штурму будівлі парламенту, не змогли порозумітися з віце-прем'єром Сергієм Тігіпком. Чиновники після штурму ВРУ спочатку обіцяли повернути пільги, а тепер уже про це ніби забули. Головна ж вимога організацій, що виступили проти скасування пільг, залишається незмінною.

«Обереги» в Івано-Франківську

В Івано-Франківську проходить V Міжнародний фестиваль національної класики «Обереги-2011» на базі Івано-Франківського академічного театру ляльок імені Марійки Підгірянки.

Цьогорічні «Обереги» зібрали театральні колективи з Литви, Білорусі, Польщі, Чехії, Словаччини, Молдови, Росії та України.

У рамках V фестивалю «Обереги-2011» буде проведений «Літаючий фестиваль» на тему «Родина і дитина в сучасній Європі», відповідно до Програми Євросоюзу «Культура 2007–2013 рр.».

Маленькі й дорослі глядачі насолоджуються цікавою і насиченою програмою, адже вистави показують на двох сценах – театру ляльок та облмуздрамтеатру.

Європа нам допоможе?

Івано-Франківськ потрапив до переліку десяти українських міст, які змагаються за право скористатися допомогою європейців з питань збереження культурної спадщини міста і беруть участь у проекті «Реабілітація культурної спадщини історичних міст».

Цей проект ініційований Радою Європи і підтриманий міністерством культури України.

Першим етапом проекту, який розпочався поточного року, була розробка так званого «Діагностичного досьє» міста Івано-Франківська – опис реального стану пам'яток та їх експлуатації в сучасній містобудівній ситуації, аналіз економічної стратегії міста і його ресурсів та можливостей.

Остаточний висновок експертів Ради Європи щодо «Технічного файлу міста Івано-Франківська» буде оприлюднений у листопаді.

Буде пам'ятник чорнобильцям

Пам'ятник учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС в Івано-Франківську таки відкриють 14 грудня, в День вшанування пам'яті про них. Про це повідомила голова координаційної ради громадських чорнобильських організацій Прикарпаття, голова Івано-Франківської обласної організації ВГО «Союз Чорнобиль Україна» Надія Кайдаш. За її словами, вже готова проектно-кошторисна документація на його будівництво. Загальна вартість проекту, автором якого виступить Володимир Довбенюк, – 350 тис. грн. Його встановлять у скверику навпроти кінотеатру «Космос», де вже давно поставили пам'ятний камінь. Н. Кайдаш зазначила, що ще мають упорядкувати сквер.

Незаконних лісорубів відстежать з космосу

Постійне супутникове спостереження за тим, що діється в лісах, надто ж у карпатських, стане першим етапом реалізації в Україні нового масштабного проекту – впровадження системи космічного моніторингу екологічної ситуації, який ініціює Міністерство природи. Про це заявив міністр Микола Злочевський. За його словами, масове незаконне вирубування дерев у Карпатах останнім часом ведеться переважно не на лісових околицях, а в глибині. Космічний моніторинг дозволить розв'язати цю проблему. Всі підготовчі роботи для запуску проекту будуть завершені до кінця року. «Бюджетні кошти на цей рік – 50 млн. грн. – уже виділені. Цього вистачить, аби забезпечити запуск програми», – запевнив міністр. Будемо сподіватись, що «незаконних лісорубів» таки зупинять.

Ющенка позбавлять посади в партії?

У «Нашій Україні» можуть позбавити Віктора Ющенка посади почесного голови партії. Про це повідомляють джерела в апараті партії. За їхньою інформацією, ініціаторами такого рішення стали голова політради партії Валентин Наливайченко, голова виконкому Сергій Бондарчук та керівник столичного осередку Юрій Єхануров. Наливайченко та Бондарчук замислили об'єднавчий виборчий проект, мета якого полягає у приєднанні до «НУ» партії «За Україну» на чолі з В. Кириленком та проекту «Громадянська позиція» А. Гриценка. За задумом ініціаторів, Наливайченко залишиться на посаді голови політради партії, а на чолі відповідної депутатської групи стане Кириленко.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс – **91083**

ТАК ДУМАЮ

З ЧИМ ІДЕМО В ЄВРОПУ?

Наближається час, коли на вищому рівні Україна–ЄС розглядатиметься питання про приєднання України до Угоди про Зону вільної торгівлі з Європою. Але з чим же йде туди Україна, з якими економічними, політичними ідеями?

Невже з економічною практикою донецької мафії?

Донецька мафія та її недонецькі партнери, які сьогодні керують Україною, мають дуже цікаву історію свого економічного буму. Головний козир їхнього успіху – у фізичному усуненні конкурентів із гри та захоплення чесних успішних підприємств і компаній шляхом ряду злочинних дій. Приклад: захоплення підприємства донбасівця Пенчука шляхом залякування, погроз та вживання підпорядкованої мафії судової системи. Всі успішні донецькі компанії досягли свого економічного успіху саме цим шляхом. Сьогодні керівники цих успішних компаній стали керівниками держави.

І що ж ми бачимо?

Чому Президент Янукович так упадає за іноземними інвестиціями та позиками від МВФ? Бо призначені владою керівники державних служб, які мають поповнювати бюджет, діставши високі урядові повноваження, передусім дбають про власне збагачення. Діставши свої посади, ці особи знають одне: гребти обома до себе. Приклад? Будь ласка.

На Львівській митниці 2009 р. перевезено з Європи товарів на 400 млн. доларів, а 2010 р. – лише на 3 млн. доларів. Товарів на суму коло 400 млн. доларів перевезено без мита, контрабандою, з якої багатіли митники-реґіонали. Півсотні митників звільнені, але нікого не заарештували. Бо свої ж!

Подібні обкрадання держави діються на всіх ділянках економіки. Отож нові хазяї України примножують власні статки.

З такою командою важко наповнювати бюджет. І Президент знаходить вихід: залучати іноземні інвестиції.

А що мають робити українські мільярдери?

Чи не краще б залучати до економічної розбудови держави мільярди своїх мільярдерів? Чому їх не закликає Президент розбудовувати Україну? Дивно, правда? Свої мільярди, свої мільярдери воліють вкладати за кордоном.

То чи не виглядає це дивно? Чи стане і така практика у нагоді Європі.

А ще – економічна політика з репресіями проти політичних опонентів.

Від перших днів урядування мафіозна влада взялася переслідувати підприємців, які, не бувши реґіоналами, підтримували опозиційні політичні сили. Податковий кодекс спрямований на створення перешкод для розвитку малого бізнесу, який переважно перебував у руках прихильників Майдану.

А бізнесові фаворити відносно своїх конкурентів вдаються до низки протиправних дій, які здебільшого не дістають належної оцінки державних органів. Прецедентів – тисячі. Наведу один.

Син нардепа від Партії реґіонів Володимира Демішкана – Сергій Демішкан познайомився з власником авіокомпанії «Крук» Василем Кривозубом. Вони почали спільну комерційну діяльність. С. Демішкан брав у Кривозуба літаки в оренду для перевезення вантажів. Але С. Демішкан оренди не платив і став боржником Кривозуба. 19 листопада 2007 С. Демішкан і два його партнери викрали 62-річного Кривозуба з дому й завезли до приватного будинку, де прикували кайданами до ліжка, примусивши зателефонувати дочці, що він не приїде додому ночувати. А з Кривозуба вимагали, щоб він подарував позичений літак С. Демішкану. Однак Кривозуб зумів сказати дочці про своє викрадення. Тоді злочинці прив'язали до ніг своєї жертви тягар і скинули з мосту в озеро. Заходом дочки всіх трьох заарештували. Всі троє зізналися. Суд, який відбувся уже за нової влади, відпустив С. Демішкана на волю під підписку про невиїзд.

Досвід вартий якнайширшого запровадження у Європі? Отак мільярдні прибутки мафіозних скоробагатьків здобуті не працею і не хистом, а злочинним захопленням підприємств чесних бізнесменів та фізичним усуненням їх із гри. Можна передбачити, що звиклі до таких «правил гри» особи будуть діяти за засвоєними сценаріями.

В Україні зараз, наприклад, усунення конкурентів досягається шляхом дутих судових справ та ув'язненням небажаних конкурентів, а також шляхом терору чесних журналістів, які викривають злочинні дії і чиновництва, і мафіозних бізнесменів. Убивство журналіста Климентієва, яке взяв під свій нагляд Президент Янукович, так і не розкрите. Не зроблено жодного арешту, як, наприклад, роблено після знищення бюста Сталіна. Навряд чи цей злочин за сучасної влади буде розкритий.

А чому Європі перед вступом України в ЄС не поставити перед режимом Януковича умови щодо підтримки державної мови, звільнення посадовців, пов'язаних із мафією, тих, які сповідують проімперські ідеї, розпалюють національну ворожнечу, не визнають голодомор геноцидом українського народу?.. А ще – вимагати звільнити всіх членів уряду Ю. Тимошенко і передати порушені проти них справи на розгляд суду Європейського союзу; спинити обернення СБУ на копію сталінського КҐБ; відмовитися від будь-якого тиску на органи преси та рецидиви цензури. Словом, примусити українську владу сповідувати цінності, якими живе цивілізований світ.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ

ЗА КОГО Ж УМИРАЛИ ГЕРОЇ?

Від Януковича вимагають визнати національно-визвольну боротьбу ОУН–УПА

Івано-Франківська обласна рада звернулася до Президента Віктора Януковича визнати національно-визвольну боротьбу ОУН–УПА та їхніх провідників Степана Бандери і Романа Шухевича.

Депутати облради у своєму зверненні висловили «категоричний протест проти рішення Вищого адміністративного суду про визнання незаконними Указів Президента України Віктора Ющенка про присвоєння Степанові Бандері та Романові Шухевичу звань Героїв України. Переконані, що ухвалення такого ганебного рішення стало можливим унаслідок втрати системою судочинства самостійності. Воно є свідомо спланованою акцією проти української державності», – мовиться у документі.

«Степан Бандера та Роман Шухевич були, є і будуть національними героями. Їхні постаті навіки закарбовані в народній пам'яті. Ті ж, хто це заперечує – каліфи на годину, приречені на забуття. Їхні дії продиктовані страхом перед незламним українським духом, який споконвіку не терпів неволю та знущання, скидаючи рабські кайдани ворогів української державності... Висловлюючи політичну позицію громади Прикарпаття, ми, депутати Івано-Франківської обласної ради, звертаємося до Президента України Віктора Януковича з вимогою зупинити судове свавілля, припинити перекручування національної історії, визнати національно-визвольну боротьбу ОУН–УПА та їхніх провідників Степана Бандери і Романа Шухевича, які послідовно і жертовно торували Україні шлях до Незалежності», – наголошується у документі.

Нагадаємо, 2 серпня Вищий адмінсуд України залишив без змін рішення Донецького окружного адміністративного суду та рішення Донецького апеляційного адміністративного суду, якими скасовані Укази Президента Віктора Ющенка про присвоєння Романові Шухевичу й Степанові Бандері звань Героїв України.

ПРОВОКАЦІЯ

ЗА РОЗСТРІЛ ПОРТРЕТІВ БАНДЕРИ ТРОШКИ ПОЛЯКАЮТЬ

На Волині член комсомолу Сергій Вашкодар із друзями, які збирали гроші на пам'ятник Сталіну, розстрілював зображення Бандери та Шухевича. За це його притягнуть до адміністративної відповідальності як власника вогнепальної зброї.

Про це повідомили в листі депутату Волинської облради Ігорю Гузю у Рожищенському райвідділі міліції, інформує УНІАН.

Вашкодар стріляв по зображеннях спільно з керівником волинського комсомолу Олександром Кононовичем та його братом Михайлом. У діях комсомольців міліція не знайшла складу кримінального злочину, тож у порушенні кримінальної справи було відмовлено.

Але буде притягнений до адміністративної відповідальності Вашкодар – власник зброї, який передав карабін ВЕПР-308 братам Кононовичам, які не мають дозволу на використання та зберігання вогнепальної зброї. При цьому Гузь заявив, що справу намагаються «спустити на гальмах».

«Степан Бандера та Роман Шухевич є Героями України, тому знущання над їхніми зображеннями – це неповага до держави, яка ці звання їм надала. А це порушення ст. 296 КК України – прояв неповаги до суспільства та держави, що супроводжується відвертим цинізмом. Крім того, міліція чомусь не звернула увагу на те, що ці молодики вільно стріляють із вогнепальної зброї в полі, де в цей час можуть знаходитися люди», – заявив депутат облради.

На думку Гузя, міліція неналежно розслідувала цю справу. Адже вона «встановила лише один вид зброї, з якої стріляли, хоч на відео, яке їй передали, чітко видно чотири одиниці зброї, в тому числі, гвинтівка з оптичним прицілом та пістолет. У справі фігурують лише три прізвища комсомольців, хоч на відео та фотографіях стріляють шість осіб. Хто ці люди? Що це за зброя? Цього міліція не захотіла з'ясовувати», – наголосив депутат облради.

Нагадаємо, у січні 2011 року невідомі обмалювали свастиками пам'ятник Бандері в центрі Луцька. А влітку в Інтернеті з'явилось відео, на якому Кононович та інші члени волинського комсомолу розстрілюють із вогнепальної зброї зображення Бандери та Шухевича.

У квітні 2011 року Волинський окружний адмінсуд заборонив братам Кононовичам збирати на вулицях Луцька гроші на відновлення бюсту Сталіна на подвір'ї офісу КПУ в Запоріжжі.

ЮВІЛЕЇ

ПЕРШИМ Є СЛОВО

Обласна організація Національної спілки письменників України відзначила своє 40-ліття

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

А заступник голови облдержадміністрації Роман Іваницький побажав літераторам творити світ, у якому хочеться жити, – щирий, гармонійний, радісний.

А голова НСПУ, народний депутат України Володимир Яворівський наголосив, що письменницьке слово – то оберіг українства. Тарас Шевченко у слові рятував український народ від втрати своєї національної ідентичності. І нині слово має прислужитися відродженню України.

Звучали спогади й вітання Степана Пушика, Галини Турелик, Василя Добрянського, Ольги Бабій та інших гостей. Привітав письменників із ювілеєм і голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький. Він закликав створити в письменницькій організації осередок «Просвіти» й активніше долучатися до її діяльності. А також вручив вищу просвітянську нагороду – медаль «Будівничий України» заступникові голови Богородчанського РО ВУТ «Просвіта», письменнику Василю Бабію, Почесні грамоти «Просвіти» письменникам Василю Олійнику – голові Долинського РО ВУТ «Просвіта», Неонілі Стефурак, Ярославу Ткачівському. А потім звучали пісні прикарпатських письменників у виконанні професійних і самодіяльних колективів.

Того дня на голови прикарпатським письменникам сипався воістину зорепад відзнак і нагород – від їхньої творчої спілки, від обласної ради та облдержадміністрації, міськвиконкому.

ЗАДЛЯ ПРОЦВІТАННЯ І ДОБРОБУТУ УКРАЇНИ

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

проблеми. Рівночасно УККА свідомий, що Уряд України розпочав процес виконування своїх зобов'язань супроти уряду США, сплативши початкові кошти на побудову пам'ятника жертвам українського голодомору-геноциду у Вашинґтоні, Д. К.

Пане Президенте,

Українська громада в США завжди працюватиме для того, щоб Україна стала заможною демократичною рівноправною державою в сім'ї європейсько-атлантичних держав. Хоча ця мета може бути досягнена, за Вами – вирішення внутрішніх питань, що стосуються демократичних процесів та звершення верховенства права, які остаточно ґарантуватимуть подальше існування України в єдиній і вільній Європі. Ми сподіваємося, що Ви звернете увагу на наше занепокоєння, щоб разом ми будували Україну – країну, яка незалежно від зовнішніх факторів буде продовжувати свій європейський шлях.

Український конґресовий комітет Америки, як і раніше, залишається не тільки повністю відданим справі, щоб Україна стала рівноправним партнером глобальної сім'ї суверенних держав, але ще важливіше, незмінно стає на захист інтересів Українського Народу і продовжуватиме це робити далі, задля процвітання і добробуту нашої Батьківщини, її Держави і всього Українського Народу.

Слава Україні!

Нью-Йорк–Вашинґтон, 21 вересня 2011 р.

КОНФЕРЕНЦІЇ

НА ПУЛЬСІ ДЕРЖАВНОГО ЖИТТЯ

Відбулась VIII звітно-виборна конференція Івано-Франківського обласного відділення Всеукраїнського об'єднання ветеранів (ВОВ).

Майже шістдесят тисяч прикарпатців згуртовує у своїх структурах обласне відділення ВОВ. Зрозуміло, що це люди з великим неоціненним життєвим досвідом, який так потрібний сьогодні у розбудові незалежної України. Адже чимало з них пройшли загартування у горнилі національно-визвольної боротьби, випробування у війні, у протистоянні окупаційним режимам, у виживанні в нелюдських умовах концтаборів і життєвому облаштуванні. Тому нам так важливо, аби вони долучились до консолідації суспільства на основі національної ідеї, утвердження державотворчої свідомості, виховання молоді в дусі українського патріотизму, донесення історичної правди про боротьбу українців за волю і незалежність... Зрештою, ситуація в державі така, що самі ветерани змушені об'єднано ставати на захист своїх соціальних, майнових, духовних прав та інтересів.

На цьому у своїй звітній доповіді акцентував увагу голова ради ОВ ВОВ Василь Сав'юк.

Промовець наголосив, що ветеранська спільнота бере активну участь у громадсько-політичному житті народу й України, як, скажімо, у відкритті музею голодомору та політичних репресій в Черкасах, у протестах проти відкриття пам'ятника цариці Катерині в Одесі, у великій ветеранській раді козацьких отаманів та вояків УПА з усіх реґіонів держави, у відзначенні державних свят і вшануванні героїв визвольної боротьби. А ще – ветерани долучаються до акцій із захисту довкілля, співпрацюють зі Спілкою офіцерів України, «Галицькою Січчю», молодіжною організацією «Козацький гопак», «Просвітою», Братством ОУН–УПА та іншими. Серед активістів ВОВ – Микола Кардащук, Ярослав Парипа, Михайло Прокіпчук, Степан Каспрук, Фотій Володимирський, Василь Шиян, Петро Арсенич, Ярослав Оленчук та багато інших. Саме їхні ентузіазм і праця на громадській ниві дали право лідерові ветеранів запевнити делеґатів конференції, що обласна організація ВОВ і надалі активно працюватиме в ім'я розбудови України.

До цього закликав ветеранів і голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк. Він наголосив, що влада постійно дбає про соціальний захист ветеранів, намагаючись зосередити для цього відповідні ресурси. А також закликав ветеранські структури до тіснішої співпраці, бо лише так можна краще пізнати і зрозуміти проблеми один одного і ефективно розв'язувати їх.

В ухвалі організацію ВОВ націлено на поліпшення виховної роботи, поширення своєї присутності через створення нових осередків і залучення широкого членства. Документ вимагає принциповіше домагатися від державних структур виконання законів у сфері соціального захисту та інше.

Ветерани вимагають визнання вояків УПА учасниками бойових дій у Другій світовій війні, повернення графи «національність» у паспорт громадянина України та інші документи, чіткого дотримання всіма чиновниками Конституції, урядовцями, зокрема, щодо державності української мови. Головою Івано-Франківського ОВ ВОВ знову обрали Василя Сав'юка.

Богдан ВІВЧАР

ДІЯ

НЕ ХВИЛЮЙТЕСЬ – УСЕ БУДЕ ГАРАЗД!

Світ без звуків – без співу птахів, буз гучного сміху, без музики, без шуму міста. Тільки жести. Звичайним людям важко уявити таку ситуацію. Але поруч є ті, хто не обернеться, коли покликати, не відповість на запитання, якщо не бачить ваших губ, не допоможе нікому в екстреній ситуації… Не тому, що не хоче – не може. Не може, бо ми, звичайні люди, не дали їм такої нагоди.

Виклик швидкої допомоги, міліції, пожежників донедавна був нереальним для людей із вадами слуху й мови. Важко уявити, скільки труднощів у них виникало і наскільки незахищеними вони були. Але з'явився промінь у темряві: оператор мобільного зв'язку «Київстар» у рамках акції «Почуй мене» надав три безкоштовні номери, за допомогою яких, написавши повідомлення, можна викликати необхідну екстрену службу: швидку медичну допомогу – **098 35 02 126,** пожежну службу – **098 35 02 154,** міліцію – **098 35 02 092.** До речі, виклик через написане повідомлення можуть здійснювати всі, хто має таку потребу, та інші бажаючі.

Зараз у приміщенні будинку культури глухонімих (м. Івано-Франківськ, вул. Січових стрільців, 28) триває реєстрація людей з особливими потребами. За даними цього списку, працівники екстрених служб без проблем добиратимуться до конкретної особи й надаватимуть потрібну допомогу. Це необхідно також, аби знизити ймовірність фальшивих викликів.

Івано-Франківська обласна організація «Молода «Просвіта» разом із Івано-Франківською обласною організацією Українського товариства глухих розробили буклети, де описані заходи, які необхідно вжити у тій чи іншій надзвичайній ситуації, а також – яким чином правильно викликати необхідну службу порятунку. Протягом року відповідні спеціалісти прочитають декілька лекцій із надання першої допомоги. Присутні зможуть задавати запитання й отримають корисні друковані матеріали. Усі заходи відбуватимуться із сурдоперекладом.

Також буде проведена акція «Віддай старий мобільний телефон – подаруй людині шанс на життя». Зміст полягатиме в тому, аби люди дарували старі мобільні телефони тим, у кого їх немає і для кого це – єдиний шанс викликати рятувальників.

Ця діяльність відбувається за підтримки Норвезького гельсинкського комітету в рамках проекту Української гельсинкської спілки з прав людини й покликана забезпечити рівноправний доступ кожного до отримання невідкладної медичної допомоги. Заплановано, що до 90 відсотків людей цільової групи Івано-Франківської області будуть детально поінформовані й у них також з'явиться можливість викликати швидку медичну чи іншу службу самостійно.

Євгенія БАРДЯК,
голова Івано-Франківської обласної організації «Молода «Просвіта»

ДО ДНЯ ВЧИТЕЛЯ

ВІТАННЯ

Як завтра ясне сонечко зійде, –
Я маму привітаю з святом:
«Прийми, матусю й вчителько моя,
Вітання це і побажань багато:

Здоров'я тобі міцного,
Терпіння тобі святого,
Від Бога любові щоднини –
Для щастя всієї родини.

Мене ти, люба мамо, повсякчас
Не перестаєш дивувати,
Ти в школі вимоглива вчителька,
А вдома – ласкава мати.

Здоров'я тобі міцного,
Терпіння тобі святого,
Віри, любові, надії,
Хай здійсняться всі твої мрії.

Я так тебе, матусенько, люблю,
Хоч деколи буваю неслухняна.
Та мрію в серці я таку ношу:
Я вчителькою хочу буть, як мама.

Здоров'я тобі міцного.
Терпіння тобі святого,
Шани й любові від світу,
І довгого-довгого віку».

Марія ПІКУЛЯК, *с. Маріямпіль*

НАВІЯНЕ

БРАКУЄ НАЦІОНАЛЬНОЇ АВТЕНТИКИ

Хотілося б поділитися думками про сучасний український колорит нашого обласного центру. У ньому протягом віків відбивалися наслідки панування Австро-Угорщини, польської держави та Радянського Союзу. Тимчасова окупація фашистської Німеччини також залишила свій слід. Кожний режим хотів увіковічнити щось своє. Наприклад, Польща в історичному центрі міста поставила письменникові Адамові Міцкевичу пам'ятник, а ще раніше – спорудила палац Потоцьких.

Постання незалежності України вплинуло на подальше будівництво міста, його архітектуру, культурні та історичні пам'ятки й багато іншого. До найновіших монументальних пам'ятників історичного центру Івано-Франківська можна зарахувати пам'ятник В'ячеславові Чорноволу на початку вулиці, названої на його честь, пам'ятник Степанові Бандері на Європейській площі та композицію видатних діячів ЗУНР Євгена Петрушевича, Лева Бачинського, Костя Левицького і Дмитра Вітовського на вулиці Грюнвальдській. Ще дві монументальні споруди – пам'ятники Іванові Франку та на відзнаку 2000-ліття Різдва Христового збудовані раніше.

Хоч недавно постав ніби й монумент Тарасові Шевченку в парку культури, але постать великого генія заслуговує на величніший пам'ятник і неодмінно в центрі Івано-Франківська. На жаль, корпоративні дії у цій справі неґативно впливають на вирішення, без сумніву, важливої справи.

І вже геть прикро, що саме в обласному центрі досі не увічнені у пам'ятниках такі визначні постаті нації, як Леся Українка, Микола Лисенко, Михайло Грушевський, Маркіян Шашкевич, Богдан Лепкий, Євген Коновалець, Роман Шухевич і Симон Петлюра. Приміром, у сквері на розі вулиць Дмитра Вітовського і сотника Мартинця доречним був би пам'ятник Лесі Українці, який за своїм значенням її особи для нас, українців, був би не менш цінним, ніж пам'ятник Адамові Міцкевичу для поляків у сусідньому сквері.

На жаль, в Івано-Франківську нема чіткого плану, яким саме видатним діячам і постатям української нації і в яких місцях ще треба поставити пам'ятники. Не визначений також порядок, яким чином вирішувати всі ці справи. Часто-густо тривають суперечки між громадськістю, патріотичними силами з одного боку і владними структурами з іншого. Тому спадає на думку доцільність створення спеціальної ради, наприклад, при міському об'єднанні ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, де колеґіально могли б дискутувати ці питання, а висновки з них передавали б органам архітектури та містобудування для подальшої реалізації.

Щодо місць для пам'ятників у центрі міста, то їх більше, ніж потрібно. Це той же сквер на розі вулиць Д. Вітовського і сотника Мартинця, сквер на Привокзальній площі, де колись стояв пам'ятник Сталіну, Вічевий майдан, площа перед кінотеатром «Космос» на вул. Незалежності, парк на Галицькій вулиці, майдан Андрея Шептицького, пагорб на Валовій, ближче до Дністровської, та ін. Монументальні споруди, на мою думку, в цих місцях, без сумніву, зробили б Івано-Франківськ і більш українським, і справді європейським містом.

Роман ДОРОШ,
кандидат технічних наук

СПОГАДИ

УСЕ ПЕРЕЖИТЕ – З НАМИ…

ПРО ЖИТТЯ ПІД ОКУПАНТОМ І БОРОТЬБУ З НИМ ЗГАДУЄ ІРИНА СТРОЦЬКА

(Продовження. Поч. у № 21–38)

ОТЧЕ НАШ, ВИЗВОЛИ НАС ВІД ЛУКАВОГО

Якось осіннього дня 1954 р., повертаючись з нічної зміни в закрійному цеху до житлової зони, на вахті зустріла групу дівчат, моїх подруг, які, випереджаючи одна одну, сповістили мені радісну новину. До нашого концтабору приїхала комісія з Москви, яка буде переглядати справи політв'язнів, що були засуджені неповнолітніми, тобто до вісімнадцяти років. Саме до цієї категорія належала я.

Веліли зібратися в їдальні, де «на скору руку» з кожною невільницею проводили допит. Від них довідалася, що на підставі «Указу про дострокове звільнення неповнолітніх засуджених» мені знижена міра покарання до п'яти років. Отже, я пересиділа цілий рік. Члени комісії уточнили, що через тиждень буде офіційне рішення про моє звільнення. За той час я повинна до нього підготуватися, тобто з дозволу «оперуполномоченного» забрати з «каптьорки» свої речі й чекати відповідної команди.

Сповнена надій у завтрашній день і, як кажуть музиканти, в «мажорному настрої» вийшла з їдальні. Радісні дівчата оточили мене з усіх сторін – обнімають, цілують, сміються… Але мені раптом стало сумно, защеміло серце і сльози покотилися з очей. В одну мить зрозуміла, що невдовзі доведеться розлучитися зі своїми посестрами, знайомими й близькими по духу людьми. Гірка неволя зріднила нас навіки. Важка каторжна робота і напівголодне існування за колючим дротом об'єднало нас в одну велику родину. Як же ж я тепер вийду на волю, а своїх товаришок – добрих, милих, неповторних дівчат, з якими довелося випити гірку чашу мук і страждань, залишу за колючим дротом?

Несила це витримати. Мені жаль покидати Надю Пришляк, Марійку Боцюрків, Олю Стрипу, Марійку Дячун, Дарцю Лукіянович, Марійку Левицьку, Віру Лемеху та інших. Важко перенести розлуку і з моїми старшими наставницями – прекрасними висококультурними, ерудованими душевними людьми: Галиною Грабець – педагогом музики, Наталією Барвінською – піаністкою, Оленою Степанів – хорунжою українських січових стрільців, Марією Лехіцькою – вчителькою, Любою Лемик – професійною революціонеркою, Таїсією Коваленко – науковим працівником Київського інституту українознавства. Всі вони – еліта української нації. Від них я черпала знання і силу духу, щоб далі йти до життєвої мети. Ці національно свідомі, талановиті та мислячі патріотки в неволі були для нас, молодих, взірцем мужності, непохитності й порядності.

З НЕВОЛІ ДО ВОЛІ

Нарешті в один із листопадових днів 1954 року таки настав кінець моїй неволі. Начальник режиму, пройшовшись по бараках, зачитав список звільнених. Опісля всім видали довідки на одержання паспортів у м. Саранську (столиця Мордовії) і гроші на залізничні квитки.

До воріт прийшов проводжати нас весь табір. Дівчата обнімаються, плачуть, стан душі не визначений – змішалися сльози радості зі сльозами смутку. Жаль було розлучатися з тими, котрі зустрілися в неволі. Цей день запам'ятався мені на все життя як рубіж, за яким настав новий світ в іншому вимірі обов'язків, бажань, захоплень і можливостей. Опинившись за великими тяжкими воротями нашого пекла, ми вперше за багато років без супроводу конвою та собак попрямували до Саранська. Не раз оглядалася назад, чи не йде за нами конвой, і важко було усвідомити, що я уже на волі.

Геть рабський страх!

Скину кайдани, що мене скували,
Заспіваю пісню нового життя.
Я – горда людина…
Не скорюсь нікому,
Йду тобі назустріч,
доленько моя! –

писала Ольга Дучимінська, поетеса, політв'язень сталінських таборів.

Міліція столиці Мордовії видала нам паспорти через дві години й ми поспішили на залізничну станцію, щоб устигнути придбати квитки на потяг. У маленькій почекальні, де знаходилася каса, зібралося багато дівчат і хлопців, звільнених з різних таборів Мордовії. Квиток купити було неможливо, тож виручив мене один хлопець зі Львова, який стояв у черзі близько каси. Таким чином уже наступного дня я була в Москві.

Щойно відбулися зміни в державному уряді, то донька Надії Григорівни Антокольської відразу порушила клопотання про звільнення з ув'язнення моєї мами. Позитивна відповідь не забарилася і коли Надія Григорівна покидала табір, то сказала мені, що скоро і я буду звільнена як неповнолітній в'язень. Наказувала, щоб у Москві я обов'язково зайшла до неї за адресою, яку мені залишила. І ось, приїхавши в Москву, я згадала наказ дорогої людини і з вокзалу зателефонувала їй. Вона, її сестра Марія Григорівна і донька Ася – художниця зустріли мене з великою радістю, немов рідну. Ми зі сльозами в очах обнялися, усвідомлюючи високе почуття свободи.

Варто сказати, що родина Антокольських була відома в Москві й шанована народом. Однак тодішньою тоталітарною владою переслідувана. Брат Надії Григорівни і Марії Григорівни Павло Антокольський був свободолюбивим поетом, батько ж їхній був відомим скульптором. У цій дружній і гостинній сім'ї я пробула два тижні. За цей час познайомилася з містом, історичними пам'ятками, відвідала Третьяковську галерею, оперний театр, де пощастило послухати дві опери Д. Верді («Травіату» і «Ріґолето») та «Бал-маскарад» А. Хачатуряна. Побувала тоді на популярних Воробйових горах, де розташувалося студентське містечко і новозбудований університет. Дуже приємно й цікаво було в колі душевних і доброзичливих Антокольських, але невмолимий час наближав нас до розлуки. На прощання Надія Григорівна попросила, щоб я вважала її своєю бабусею, не забувала писати про своє життя на новому місці, про маму, про невдачі й успіхи. Радила з оптимізмом вступати в нове життя, за всяку ціну вчитися і врятувати маму з того безпросвітного становища, в яке її штовхнула большевицька імперія.

ДОРОГА В НЕВІДОМЕ. ЗАБАЙКАЛЛЯ – ЧИТИНСЬКА ОБЛАСТЬ, СТАНЦІЯ ПРИСКОВЕ, СЕЛИЩЕ БАЛЕЙ

Від Москви до Чити – 6000 кілометрів. Дорога до міста Чити тривала більше тижня, звідти треба було добиратися до станції Приіскова, яка знаходиться за 350 км на схід від Чити, а від цієї станції ще 80 км до селища Балей по озеру. Листопад у цих краях є справжньою зимою. Озеро було сковане льодом, тож до селища можна було доїхати автом.

Всю дорогу, яка віддаляла мене на сотні й тисячі кілометрів від Москви, я розмірковувала над своїм невідомим майбутнім. Усе думала, як зустріне мене місцева влада, чи дозволить реалізувати мої наміри й бажання щодо навчання, чи зможу створити мамі кращі умови для нормального життя? Ці проблеми хвилювали й мучили мене щодня і щоночі. Чим далі рухався потяг на схід, тим суворішою і похмурою була природа і тим більше огортала мене невимовна туга за рідною землею. Зігрівала лише надія, що скоро зустрінуся зі своєю матусею, зможу обняти її і щиро перепросити за всі ті страждання й муки, які довелося їй пережити через мене.

Коли нарешті добралася до Балею, то зрозуміла, чому весь час не покидало мене тривожне почуття смутку. Побачила і зрозуміла, що це земля поневолених людей колись ще царської Росії – каторжан і декабристів, які відбували своє ув'язнення, тяжко працюючи на рудниках із видобутку золота. Так ось куди загнали мою маму і десятки сотень українців-галичан, які від непосильних умов втрачали своє здоров'я і подобу інтелігентних людей. А було тут багато священиків, сестер-монахинь, були лікарі й артисти, службовці й студенти, селяни. Всіх, без огляду на вік і стан здоров'я, загнали в шахти.

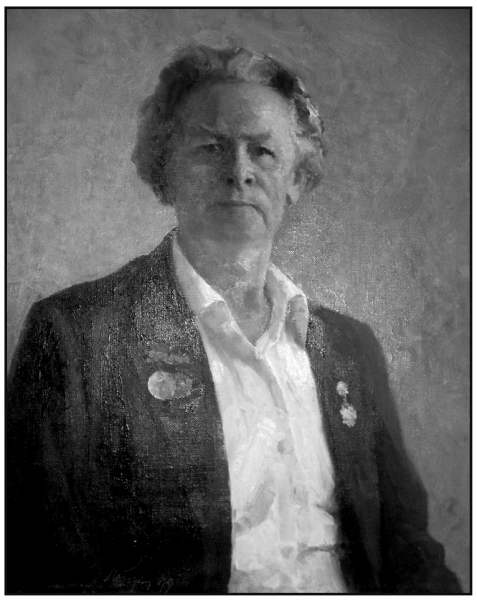
Люди виснажувалися каторжною працею, хворіли, вмирали. Всі жили в бараках, де не було ні газу, ні води, ні світла. Всупереч усім негараздам, довгоочікувана зустріч з мамусею була радісною і зворушливою. Ми міцно обнялися і довго-довго плакали, виливаючи в сльозах усе пережите горе, втрачені на чужині роки, принижену гідність і безправність. Однак у душах наших ще теплилася надія на добрі зміни, пристойне життя. Вже те, що, маючи вирок суду 25 років сталінських спецтаборів суворого режиму, я відбула тільки шість і звільнена від дальшого покарання, могло вважатися великим щастям. «Це ласка Божа, що мої молитви вислухані», – твердила моя мамуся крізь сльози.

(Далі буде)

ТАЛАНТИ ТВОЇ, УКРАЇНО

УСЯ ПРАВДА ЖИТТЯ

Серед взірців живопису мистецтвознавці й поціновувачі малярства називають ім'я ветерана, заслуженого художника України Івана Івановича Лободу. Його роботи є золотим фондом музеїв не тільки Івано-Франківська, Києва, Полтави, а й Росії, Канади, Австралії, США та інших держав, вони є у приватних колекціях і сьогодні користуються попитом у колекціонерів, викликають цікавість і захоплення. Це підтвердила персональна виставка ювіляра з нагоди 85-річчя, на якій автор презентував 220 своїх полотен.

А народився Іван Лобода 1926 року в селі Малі Кринки Великокринківського району Полтавської області, там пройшли його дитячі та шкільні роки. А 25 червня 1944 року він іде здобувати професію зенітника, згодом його призначають командиром зенітної батареї і скеровують у складі артилерійського полку визволяти українські землі від фашистської окупації. Та під Тернополем одержує важку контузію, а на лікування скеровують до Станіславського військового шпиталю. Тут дізнається про перемогу і щойно 20 травня 1945 року виписується й залишається в старовинному містечку, яке вразило його своєю архітектурою.

Доля звела його з чудовим музикантом і керівником хору Михайлом Гринишиним, який був захоплений чудовим тенором Лободи і запросив до Гуцульського ансамблю, порекомендував вступити до музичного училища ім. Д. Січинського. Та Іван Іванович, зворушений красою природи Прикарпаття, колоритними гуцульськими майстрами все більше присвячує себе живопису. І незабаром їде до Київського державного художнього інституту в клас відомого педагога й художника Олександра Шовкуненка, бере уроки живопису в народного художника Григорія Пузирькова. І разом з цим удосконалює свої вокальні здібності у вокальній студії Марії Григор'євої, що працювала при Будинку вчених.

І сьогодні тепло згадує заслуженого майстра народної творчості з села Річка Косівського району Миколу Кіщука, який відкривав полтавчанину Гуцульщину, знайомив із людьми, які згодом стали героями картин художника і чарували світ. Так, полотно з портретом вівчаря Венгрина, Героя соціалістичної праці, лауреата Ленінської премії відзначене дипломом Всесоюзної виставки, друкується на першій сторінці журналу і виставляється на закордонних виставках. Створена спілка художників Прикарпаття, фундатором якої були М. Кіщук і багато митців, у тому числі й Лобода, сприяє виставковій діяльності. В 1960 році Івана Івановича прийняли до Всесоюзної спілки художників, а з 1976 по 1981 рік він очолює обласну організацію, продовжуючи найкращі традиції свого товариша Миколи Кіщука.

Працюючи над створенням галереї «Зірки Прикарпаття» – портретів Героїв соціалістичної праці краю, а також 10 космонавтів, серед яких Береговий, Ніколаєв, Климук, – Іван Іванович залюбки відтворює на полотні народну обрядовість – гуцульське весілля, свято першого снопа, родинні свята. Пензель митця, його зірке око, вправна рука до найдрібніших деталей витончують побачене. І сьогодні з зафіксованих візерунків на сорочках героїнь його портретів можна робити копії вишиванок.

Художник не тільки володіє високою технікою, композиційністю, колористикою, витонченістю, але й вражає надзвичайною працелюбністю. Щодня рівно о дев'ятій він приходить до своєї майстерні, де на нього чекає мольберт, палітра і пензлі. І постають на полотнах велети України: Леся Українка, Тарас Шевченко, Іван Франко, Довбуш, Богдан Хмельницький, Гнат Хоткевич, Михайло Грушевський, люди-трударі. Закоханий у мистецтво Іван Іванович не тільки творить, виставляє свої роботи на виставках, а й цікавиться новими течіями в малярстві, охоче спілкується з творчою молоддю. А ще він – старійшина прикарпатських митців – мріє про книгу-альбом як підсумок творчої діяльності. Хочеться побажати ветеранові незабаром презентувати поціновувачам таке унікальне видання.

Зорина ФЕРНЕГА

НОВІ ВИДАННЯ

ПІД НЕБОМ ЦИМ

Під цим єдиним небом чистим юнак живе у трьох світах: у серці Божім, «де голос невинності» «кличе у космічну безвість» «крізь простір, зітканий із мрій» туди, де «спалахує зірка рання і з тисячі лише один іде дорогою вузькою…» і у серці людському, де «слова майже відсутні. А ніч – це вічне диво з див проходить, як німе кіно», «закриє світлий спомин і час минає, як шум дощу», каменем падає думка на дно і «в треморі власних думок аж до дна клацнеш затвором пам'яті», а також там, де:

Десь плаче ангел у пустелі
твоїх снів.
Сідає горизонтом сонце
давніх днів.
І вітру соло серед тиші
його спів.
Понад сипучими пісками
полетів.
Але печаль у своє серце
ти привів.
Бо так любити, ніби ангел, захотів.
Ти чуєш (напевно ніколи),
як стукає інше серце?
Крізь простір забутих мелодій
звучить дисонансом скерцо.
І пам'ять яскравого форте
ударить по клавіші тихо,
як розум вбиває ноти,
серця крещендо, вітер.
Ти чуєш, як стукає серце –
симфонія космосу Баха,
а скерцо, забуте скерцо,
мов ластівка, забуте скерцо,
мов ластівка – вільна птаха.

Це перша книга Михайла Фарбанця, уродженця Надвірної, який закінчив тут третю школу, співав у хорі, звеличуючи Бога своїм талантом – вокальним і поетичним. Покликала хлопця церковна служба, яку пізнавав у Теологічній академії та у папському відділі внутрішнього життя при Університеті кардинала Вишинського, а у вільні хвилини писав вірші, які друкував журнал «Перевал». А ще – відвідував літературний клуб «Нобель», яким керує відома письменниця Галина Петросаняк. І закінчив відділ психології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. А зараз співає в хорі, провадить богослужіння, пише і з чистим серцем іде до людей.

А ця книжечка, яку так доречно проілюстрував художник Мирослав Ясінський, оформила дизайнер Юлія Венц, відкриває віконечко серця автора до читача, бо «навколо існує простір інакший» – «таке воно вже є життя» і

Під небом цим усьому місце є –
для кожної речі пора і час.
Блаженний, хто це пізнає,
найблаженніший, хто істину осяг.

Велика вдячність благодійникам та їхнім помічникам, які допомогли книжці побачити світ. А це – міський голова Надвірної Зіновій Андрійович, начальник відділу культури і туризму Надвірнянської райдержадміністрації Олександр Зварчук, директори магазинів «Моя сім'я» – Олег Зіник, «Горизонт» – Віктор Баюрчак, «Побутова техніка» – Тарас Білецький, «Дольче віта» – Іван Страхов, а також – директор Надвірнянського центрального ринку Тарас Ленів, журналістка Ольга Котюк, Мирослава Дронь, Михайло Коняк. Особлива подяка письменниці Галині Петросаняк.

Раз добром зігріте серце, вік не охолоне…

Любов ЗОРІНА

ЯК ПАРОСТЬ ВИНОГРАДНОЇ ЛОЗИ…

НЕПРАВИЛЬНО – ПРАВИЛЬНО

Коли зникає народна мова – народу немає більше!..

Відберіть у народу все – він усе може повернути, але відберіть мову, і він ніколи більше не створить її; нову батьківщину навіть може створити народ, але мови ніколи: вмерла мова – вмер народ.

Костянтин Ушинський

У «Віснику» Івано-Франківської обласної ради вийшов короткий словник-антисуржик Юрія Гнаткевича – «Участь не приймають, а питання не піднімають, або Уникаймо русизмів в українській мові!» з короткою передмовою голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, депутата облрад Степана Волковецького. У ній, зокрема, наголошено: «Наше українство починається з мови. Мова – основний елемент української культури й ідентичності. Але важливо не тільки користуватися рідною мовою, а й слідкувати, щоб вона була чистою, барвистою, незасміченою, щоб не була суржиком. Особливо це актуально тепер, в умовах тотального наступу «русского міра» на все українське…

«Галицька Просвіта» систематично друкуватиме приклади найтиповіших і найпростіших помилок, яких допускаються чи то промовці, чи то співрозмовники.

«Просвіта» звертається зі щирим проханням до кожного: уважно прочитайте слова, які є неукраїнськими, покручами, та їхні правильні українські відповідники. Роздумуючи над ними, скоріш за все, ви знайдете більше чи менше словоблудів, русизмів і у своїй мові та зможете їх позбутися», пише С. Волковецький.

НАЙТИПОВІШІ ТА НАЙЧАСТІШІ ПОМИЛКИ

Неправильно
слідуючі проблеми (завдання), слідуючим виступатиме… Хто слідуючий?
Правильно
такі проблеми
Перед нашою фракцією стоять **такі** завдання. **Наступним** виступатиме депутат Петренко. Хто **наступний?**

Неправильно
слідуючим образом
Правильно
таким чином
Ми зробимо **таким чином…**

Неправильно
приймати участь в… (від рос. принимать участие)
Правильно
Опозиція сьогодні **участь** у голосуванні **не бере.**

Неправильно
прийняв участь в… (від рос. принял участие)
Правильно
взяв участь в…
Участі в обговоренні закону я **не брав. Брати** участь в…

Неправильно
самий короткий, найбільш короткий; самий вдалий, найбільш вдалий (від рос. самый, наиболее удачный)
Правильно
найкоротший, **най**вдаліший
Останній варіант законопроекту є **най**вдаліший, а його назва – **най**влучнішою.

Неправильно
прийняти міри (від рос. принять меры)
Правильно
вжити заходів
Щоб виправити ситуацію в економіці, треба терміново **вжити** якихось **заходів.**

Неправильно
до цих пір (від рос. до этих пор)
Правильно
досі

Неправильно
ніякий, ні в якому випадку (від рос. никакой, ни в каком случае)
Правильно
жоден, у жодному разі
Досі ніхто **жодних** заходів не вжив. У **жодному разі** цей закон без обговорення ухвалювати не можна.

Неправильно
положення (в економіці) (від рос. положение)
Правильно
становище
Як не прикро, але таке **становище** в економіці досі не змінилося.

Неправильно
відношення до…; відноситися… (від рос. отношение, относиться)
Правильно
ставлення до…; ставитися…
Ставлення нашої партії до мовного питання усім добре відоме. А як ви **ставитеся** до цього?

Неправильно
співпадати, співпадіння (від рос. совпадать, совпадение)
Правильно
збігатися, збіг
Це є наслідком **збігу** обставин. Наші думки і підходи тут **збігаються,** а тому **збігається** наше ставлення до шляхів розв'язання цієї проблеми.

Неправильно
мова йде про…; мова йдеться про… (від рос. речь идет о…)
Правильно
ідеться про…
Про що тут **ідеться? Ідеться** про нові підходи до розв'язання проблеми.

(Далі буде)

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ…

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЖОВТЕНЬ

1 ЖОВТНЯ
Міжнародний день музики.

2 ЖОВТНЯ
День працівників освіти.

55 років від дня народження **Ольги Велки,** співачки, педагога, заслуженої артистки України, уродженки с. Рівня Рожнятівського району.

3 ЖОВТНЯ

115 років від дня народження **Павла Ковжуна** (1896–1936), художника-графіка, ім'я якого пов'язане з Калушем та Івано-Франківськом.

130 років від дня народження **Михайла Возняка** (1881–1954), визначного українського літературознавця, академіка, який вивчав життя і творчість І. Франка.

4 ЖОВТНЯ

270 років від дня народження **Францішка Карпінського** (1741–1825), польського поета епохи Просвітництва, уродженця с. Голосків Коломийського району.

5 ЖОВТНЯ

100 років від дня створення у Львові торговельної школи «Просвіти», яка протягом двох років навчання випустила фахових діловодів для економічних спілок.

6 ЖОВТНЯ

60 років від дня народження **Оксани Бейсюк,** майстра художньої кераміки, уродженки м. Косів.

135 років від дня народження **Сергія Єфремова** (1876–1939), публіциста, літературознавця, критика, який у грудні 1903 р. побував у Станіславі й Коломиї, неодноразово писав про творчість наших краян.

115 років від дня народження **Володимира Плав'юка** (1896–1961), українського фольклориста, уродженця с. Кути Косівського району.

7 ЖОВТНЯ

85 років від дня народження **Дмитра Бородайкевича,** педагога, голови міського осередку «Відродження», почесного члена «Просвіти».

8 ЖОВТНЯ

165 років від дня народження **Івана Біликовського** (1846–1922), українського композитора, диригента, засновника «Станіславського Бояна» – першого музичного товариства у Станіславі.

9 ЖОВТНЯ
День художника.

125 років від дня народження **Івани Блажкевич** (1886–1977), галицько-української письменниці та громадської діячки, яка вчителювала у селах Галицького району та Станіславі.

10 ЖОВТНЯ

95 років від дня народження **Андрія Стефуранчина** (1916–1997), спортсмена, чемпіона України зі спортивної боротьби 1946 та 1947 рр., уродженця с. Рожнів Косівського району.

12 ЖОВТНЯ

70 років з часу проведення гітлерівцями каральної акціїсеред євреїв. Це була «чорна неділя» для єврейської громади міста Станіслава.

13 ЖОВТНЯ

80 років від дня народження **Богдана Оробця,** педагога, поета, уродженця с. Долішнє Залуччя Снятинського району.

55 років від дня народження **Мирослава Лазарука,** поета, критика, автора збірок «Коломия» (1988), «Покрова» (1993), «Ночі з амазонкою» (1996), повістей «Птах самотній» (1996), «Збирачі маку» (1999), уродженця с. Королівка Коломийського району.

14 ЖОВТНЯ

Покров Пресвятої Богородиці.
День українського козацтва.
Річниця створення УПА.

16 ЖОВТНЯ

80 років від дня народження **Ярослава Дорошенка** (1931–2007), українського поета, колишнього голови Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України, багаторічного члена Правління обласної «Просвіти», уродженця с. Тязів Тисменицького району.

18 ЖОВТНЯ

55 років від дня народження **Дмитра Дзвінчука,** філософа, доктора філософських наук, уродженця с. Акрешори Косівського району.

20 ЖОВТНЯ

45 років від дня народження **Івана Драбчука,** історика-краєзнавця, автора книг і статей, які публікувалися в часописі «Галицька Просвіта», уродженця с. Сілець Тисменицького району.

Підготував Петро АРСЕНИЧ

(Закінчення буде)